

2020-01-24

R E M I S S V A R

Finansdepartementet,
Finansmarknadsavdelningen
103 33 STOCKHOLM

FI Dnr 19-22895

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 408 980 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

fi.remissvar@regeringskansliet.se
fi.registrator@regeringskansliet.se

Yttrande över promemorian Anpassade regler för understödsföreningar som inte är tjänstepensionskassor (Fi209/03538/FPM)

Sammanfattning

Finansinspektionen (FI) tillstyrker i huvudsak förslaget och instämmer i stort i de bedömningar som görs. FI föreslår dock vissa ändringar vad gäller den närmare utformningen av särregleringen. FI:s utgångspunkter i granskningen av lagförslaget har varit att säkerställa att reglerna även fortsättningsvis tar tillräcklig hänsyn till understödsföreningarnas storlek och särart.

Finansinspektionens synpunkter

FI lämnar följande synpunkter på promemorian.

Den närmare utformningen av särregleringen

FI tillstyrker promemorians förslag att delvis olika regler ska gälla för olika kategorier av understödsföreningar som omvandlas till försäkringsföreningar. Det finns betydande skillnader vad gäller understödsföreningarnas verksamhet. FI anser därför att det finns skäl för en uppdelning på så sätt som föreslås.

FI anser dock, i motsats till promemorians förslag, att även de understödsföreningar som vill omfattas av särregleringen för mindre försäkringsföreningar bör omfattas av ett ansökningsförfarande. Motivet är att FI vid en anmälan endast registrerar föreningen och därför inte har möjlighet att pröva om föreningen uppfyller kriterierna för att kategoriseras som en mindre försäkringsförening. Vid en ansökan kan FI säkerställa att understödsföreningen lämnar vissa uppgifter om verksamheten så att FI kan

bedöma om villkoren för särregleringen för större respektive för mindre föreningar är uppfyllda.

Av förarbetena till lagen (2019:742) om tjänstepensionsföretag framgår att bestämmelsen i 2 kap. 5 § samma lag, om omvandling av försäkringsföretag till tjänstepensionsföretag, ska gälla för tjänstepensionskassor som ska omvandlas till tjänstepensionsföretag.¹ FI noterar att det i promemorian inte framgår om en ansökan om omvandling från en understödsförening till en försäkringsförening ska ske med stöd av motsvarande bestämmelse om omvandling i 2 kap. 4 a § FRL. FI efterfrågar därför ett förtydligande i den delen.

Närmare om undantagen från näringsrättsliga bestämmelser i FRL

Undantag från 6 kap. FRL

Enligt promemorians förslag ska understödsföreningar endast kunna beviljas undantag från 6 kap. 1–10 §§ FRL. Det skulle innebära att bestämmelserna i 6 kap. FRL, som avser bl.a. förmånsrättsregister och livförsäkringsföretags principer för aktieägarengagemang, ska gälla för samtliga föreningar. Med hänsyn till understödsföreningarnas storlek och särart föreslår FI att föreningarna, på motsvarande sätt som gäller för mindre försäkringsföretag, ska ha möjlighet att beviljas undantag från hela 6 kap. FRL.

Solvenskapitalkrav och minimikapitalkrav (8 kap.)

FI tillstyrker promemorians förslag om att ett schablonberäknat kapitalkrav ska gälla för försäkringsföreningar. FI anser även, i likhet med vad som föreslås i promemorian, att detaljerade bestämmelser om beräkningen av kapitalkravet ska framgå av myndighetsföreskrifter. FI anser att det är lämpligt att ett sådant schablonberäknat krav utformas med utgångspunkt i de krav som finns i 23 § i den upphävda lagen (1972:262) om understödsföreningar. Det skulle innebära att ett procentuellt påslag görs på de försäkringstekniska avsättningarna.

Företagsstyrning (10 kap. FRL)

I promemorian föreslås krav på att de större föreningarna ska ha en organisation som säkerställer att föreningen styrs på ett sunt och ansvarsfullt sätt i medlemmarnas intresse (1 kap. 19 g § första stycket 3). Det föreslås vidare att ska finnas detaljerade krav på organisation för företagsstyrning för de större föreningarna samt att de detaljerade kraven ska framgå av myndighetsföreskrifter.

FI anser till skillnad från vad som föreslås i promemorian att det inte för större föreningar finns behov av krav på en detaljerad organisation för företagsstyrning, med hänsyn till understödsföreningars mycket begränsade verksamhet. Det finns inte heller i dag något motsvarande krav för understödsföreningar, oavsett deras storlek. Det är istället tillräckligt med ett krav på att samtliga föreningar har en styrelse som ansvarar för att

¹ Jfr prop. 2018/2019:158, s. 214.

säkerställa att föreningen styrs på ett sunt och ansvarsfullt sätt i medlemmarnas intresse.

Tillsyn (17 kap. FRL)

Promemorian föreslår inte något krav på att upprätta försäkringsteknisk utredning motsvarande den bestämmelse som finns i 21 § i den upphävda lagen om understödsföreningar.²

FI anser dock att det bör finnas krav att de understödsföreningar som kategoriseras som större försäkringsföreningar regelbundet, förslagsvis minst vart tredje år, ska upprätta och ge in försäkringsteknisk utredning till FI. FI bedömer att vilka uppgifter som den försäkringstekniska utredningen ska innehålla bör meddelas i myndighetsföreskrifter.

För de försäkringsföreningar som kategoriseras som mindre anser FI att det är tillräckligt att upprätta och ge in en försäkringsteknisk utredning till FI i de fall de får tillräckligt med överskott för att höja försäkringsförmånerna med bibehållet kapitalkrav.

Viss associationsrättslig särreglering

Tillämpning av kontributionsprincipen

FI tillstyrker promemorians förslag om att villkor för återbäring och annan värdeöverföring ska framgå av en försäkringsförenings stadgar.

Däremot avstyrker FI promemorians förslag att större försäkringsföreningar ska kunna beviljas undantag från bestämmelsen i 13 kap. 23 § FRL, om återbäring och annan användning av föreningarnas egendom. Detta eftersom FI ser en risk att nya medlemmar i en försäkringsförening får samma rätt till överskott som de medlemmar som varit med och byggt upp ett stort överskottskapital, vilket är principiellt olämpligt. För att undvika att det uppstår osakliga fördelningar av överskott anser FI att den s.k. kontributionsprincipen i 13 kap. 23 § FRL ska gälla för större försäkringsföreningar.

Kostnader för företagen

FI anser att avgiften för ansökan om omvandling från understödsförening till försäkringsförening och ansökan om undantag från FRL i enlighet med promemorians förslag ska vara anpassad till understödsföreningarnas storlek och särart.

Författningskommentar

1 kap. 19 e § FRL

FI anser att det i författningskommentaren till bestämmelsen i 1 kap. 19 e § FRL bör förtydligas att genomsnittligt beräknade försäkringsförmåner ska,

² Av 21 § i den upphävda lagen (1972:262) om understödsföreningar framgår att understödsföreningar minst vart femte år ska verkställa s.k. försäkringsteknisk utredning.

vad gäller periodisk pensions- och sjukersättning, tolkas som ett diskonterat värde.

FINANSINSPEKTIONEN

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Annika Zervens', is positioned above the printed name.

Annika Zervens
Tillförordnad generaldirektör

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Sara Smeds', is positioned above the printed name.

Sara Smeds
Jurist